

DEMOKRAT

Glas demokrata sjeverne Dalmacije.

Poštarina plaćena u gotovom.

Izlazi svakog petka večer.

POJEDINI BROJ 1 DIN.

Predbrojba: godišnje D. 40 polugod. 20.

Oglasi po cijeniku. —

God. 2.

Šibenik, 3. marta 1922.

Br. 8.

NIZBRDICE.

Sva naša štampa od nekoliko dana u opširnim a ponekad i žučljivim člancima tretira pad dinara i rapidni porast lira. Blokaška stranka svu krivicu svaljuje na vladu odnosno na ministra g. Kumanudi-a, dok vladi sklonu štampa novčanu i ekonomsku krizu, koju proživljujemo, gleda kroz druge naočale. Ako se uvaži činjenica, da je lanjske godine u januaru jedna talijanska lira u Beču vrijedila 16-18 njem.-austrijskih kruna, sada smo mi nakon pune godine dana došli u isti položaj austrijske republike plaćajući danas jednu liru do 4 dinara.

Pad dinara povukao je za sobom i strahoviti porast žitarica. Već danas novi kukuruz nudjaju beogradski i srijemski trgovci po K 14.20 franko šlep Sisak, što sa iskrcanjem, utovarom, kašom, vremenom i podvozom do Bakra ili Metkovića predstavlja preko 16.— kruna. Mast, koja se u Banatu pred dvadesetak dana plaćala 16.— sada za nju traže 21.— dinar. Sa brašnom je isto tako veliko zlo, jer u 24 sata cijena mu se na više mijenja barem tri puta.

Iz bojazni da će se ovo opadanje dinara produžiti, vlasnici većih zaliha kukuruza i ne nude ga, ne prodavaju ga, nadom da će kroz desetak dana poskočiti u cijeni za dalnjih 20%. Akcija naše vlade za ishranu pasivnih krajeva treba da ovo pitanje najvećom brzinom riješi i da kukuruz kupi, jer sudeći po nekim znakovima, hrana će i dalje poskupljivati. Jednako tako naša općina u dogovoru sa općinama sjeverne Dalmacije treba da imade na umu to, da će brašno, ako ne posvema, a to barem u velikoj većini nestati ili bolje rečeno, ne će ga

se, radi previsokih cijena, niti moći nabavljati, jer ga svijet neće moći kupovati. Kukuruz će, prema tome ostati jedinom hranom, koja se mora najžurnije nabaviti e da kasnije ne bude pučanstvu — silom prilika — prodavan mnogo skuplje no današnje krušno brašno.

Ovospomenusmo uzgredice premda se mislimo i na ovo pitanje posebice navratiti.

Ko ima zdrave oči i zdrav razum, mogao je lako zapaziti, da je dinar počeo opadati od dana publikovanja zločinačkog memoranduma što ga izdajnici „Hrvatskog Bloka“ potpisaše i šalju na međunarodnu konferenciju u Genovu. Nego pad dinara počeo se da zapaža i ranije: kad se po novinama istom počelo da naglašava i natuca o genovskoj konferenciji, a srozao se, kako rekosmo, kad je publikovan izdajnički memorandum. Iz ovog svak može da izvede zaključak, da su izdajnici „Hrvatskog Bloka“ odlučili uteći se konferenciji u Genovi netom se doznalo, da će do konferencije doći. Dalje se za sigurno iz ovog može izvesti siguran zaključak, da je Radić i banda najavila još davno vanjskim neprijateljima, da će na konferenciju u Genovi poslati peticiju, kojom će tražiti amputaciju Jugoslavije.

Prema tome podzemna rabota Radićeve bande izvršila je bjelodano dva zločina: protiv države i protiv samoga naroda. Protiv države: tražeći komadanje, a protiv naroda: snizujući i obarajući vrijednost našoj valuti respektive povisujući do basnoslovnih visina cijene najpotrebitijim živežnim namirnicama, kao što je kruh. Jer treba znati da hrana nije u cijeni pala, već je, uslijed izdajničke rabote narodnih

briganata, pao dinar koji za sobom vuče, kao nužnu konsekvenciju porast cijene hrani.

I tako Radić i nesretna njegova izdajnička družina vuku iz džepa ovog gladnog naroda milijune skupim plaćanjem hrane. Radićeve agenti u Dalmaciji i u samom Šibeniku turaju svakojake laži kroz blokašku štampu, a ne vide nesretnici, da je baš blokaška izdajnička rabota (jer se politikom ne mogu nazivati slični memorandum i klevetanje države) sakrivila da je pad naše valute povukao za sobom porast cijena. I još ovi sateliti mrakne podzemne kampanje traže da država dijeli hranu badava, da i država bude strahovitim padom dinara a sve njihovom krivnjom, šteta za silne milijone.

I ako genovska konferencija ne će se niti dotaknuti niti prolistati izdajnički memorandum, ipak taj zločin i pokušaj Radićevih briganata izgadnjuje iz dana u dan mukotrпно pučanstvo siromašne Dalmacije, jer svojim otrovnim i destruktivnim djelovanjem, koje stoji u vezi sa podzemnim kanalima i tajnim fondovima, ne samo da ruši ugled već prikazuje našu mladu državu u najcrnjem svjetlu, a što sve nalaži svog odjeka u privrednim i finansijskim krugovima na strani i što sve dovodi do opadanja dinara.

Narod je država i jer ga Radićeva i njegovih drugova rabota baca na prosjački štap, taj narod — kad ne će vlada — morao bi sam da obračuna sa onima, koji ga silom gone u propast, koji ga ludjačkom i zločinačkom podmuklošću ogoluju, obosuju i ogladnjuju.

Narod je država i narod bi morao da skrši svoje upropastitelje.

Nekoliko bi ludjaka i zlikovaca bilo manje; jeftinijeg bi hljeba — bilo više.

Demokratska zabava

Prošle nedjelje 26 ov. mj. održana je u prostorijama Držav. Doma vrlo uspješna demokratska zabava. Nije to bila obična igranka, nego manifestacija demokratske misli i uvjerenja. Na zabavu je pristupilo mnogobrojno građanstvo iz svih slojeva, a dođoše i odošlanici iz Skradina, Tijesna, Betine, Murtera, Jezera, Zlarina i iz okolnih sela šibenske općine. Zabava je započela narodnim kolom, koje je poveo predsjednik demokratske organizacije g. Dr. V. Smolčić. I dok se plesači kretahu u zamamnim valovima valčika, dotle se postarija ruka i odlični broj crvenkapa zabavljao u prijatnom razgovoru, lijepoj pjesmi i veselici. Od početka do konca zabave, vladalo je neopisivo oduševljenje. Pri polnoćnom odmoru bila je večera, ali velika dvorana i pokrajna pomješća bijahu pretijesna za veliki broj prisutnika. Pozdravio je g. Dr. V. Smolčić, spomenuvši, kako svi stojimo uz demokratsku misao kao jedan čovjek. U svojem lijepom i stvarnom govoru, istaknuo je razvoj svih patnja i nevolja narodnih, dok se došlo do narodnog oslobođenja i ujedinjenja. Obrazložio uglavnom program naše stranke, naglašujući — kako svi slojevi pučanstva moraju biti jednaki, kako ne će i ne smije da bude nikakove razlike između raznolikih stališa i zvanja u demokratskoj našoj državi. Sjeguran, da će demokratska stranka slaviti pobjedu, izvrši poklikom: Da živi Jugoslavija! čemu se svi urnebesno odazvaše, a naročiti pjevački zbor, kojemu se pridruži sva prisutna masa, ispjeva „Bože pravde“, pa zaore poklici svim dvoranama slaveći Jugoslaviju, Kralja Aleksandra, ministra Dr.

Krstelja, demokratsku stranku itd. Govor Dr. Smolčića, bio je burno pozdravljen. Pjevački zbor stoječki ispjeva Oj Slaveni, a tad se ponovno razlijegnuše povici domovini, Kralju i sveslavenstvu, demokratskoj stranci i njenim prvacima.

Poslije toga, Dr. Kosto Dobrota iz Skrađina u krasnom govoru oerta tekovine slobode i narodnog jedinstva ostvarena podvizima i krvlju srpskih heroja. Jedinstvo moramo očuvati i učvrstiti — nastavlja govornik — a tad ćemo oživotvoriti i sve težnje jugosl. naroda. Demokratska je stranka nositeljica tih velikih narodnih težnja i demokratska je stranka pozvana, da naš narod povede potpunom jugoslavenstvu, koje će prkositi svim burnim olujama, svim razornim duhovima s polja i iz unutrašnjosti, koji idu zatim da sruše našoj lijepoj zemlji slobodu i nezavisnost. Preporuča, da se po svim mjestima provede potpuna organizacija stranke, te predlaže da se uprave tri brzojavke, koje donosimo na drugom mjestu. Brzojavke su popraćene raznolikim poklicima, a Dr. Krstelju i Ljubi Davidoviću klicalo se dugo - dugo. Kad je pako pročitana protestna brzojavna protiv blokaškom memorandumu, nastalo je tako izrazito ogorčenje, da se uistinu uvidjela visoka svijest i narodni ponos koji progovara iz duše našega naroda. To je dalo povoda da progovori bistroumni težak Joso Juraga iz Murtera, koji je svojim govorom popudio veliku pažnju. Uzbuđen, sa suzama govori o slobodi roda našeg, koji je vijekovima bio sputan okovima njemačkim, mađarskim i talijanskim. Kao tumač mišljenja težačkoga svijeta, najoštrije osuđuje izdajnički rad i zločin Radića i drugova. Za odbranu i očuvanje države spravni smo na sve, da ne podlegnemo pohoti gramzivog susjeda, kojemu nas u naručaj baca Hrvatski Blok. Nazivajući njihov rad sramotom za naš narod, kliče demokratskoj stranci, koja radi na širenju i ostvarenju načela slobode, jednakosti i

bratstva u Jugoslaviji. Govor Dr. Dobrote i težaka Jurage, izazvao je silno oduševljenje, a pjevački zborovi intonirao razne narodne davorije, nakon čega bi se klicalo narodnom i državnom jedinstvu, a protiv izdajicama otadžbine. —

Toma Mikin iz Murtera također se obara na pogubno blokaško djelovanje, pa slavi prijestolnicu — Beograd, narodnu dinastiju i Jugoslaviju. Još je govorio M. Bujas iz Doca, pa se sakupila svota od 610 dinara za Jugosl. Maticu. — Poslije svih govora nastavila igranka do pred zoru.

Tako je svršila Demokratska zabava u Šibeniku, koja je doživjela veliki uspjeh u stranačkim redovima, a podjednako manifestirala ljubav i smisao za državno i narodno jedinstvo.

Qui bene distinguit, bene docet.

Iskrena je misao naša, da uzvišeni pojam vjere i klerikalizam nemaju ništa srodnoga, da su to dapače pojmovi posve oprečni. Prvi je metafizični a drugi pojam interesa.

Hijerarhija crkovna, prebende i beneficija, pa u tome nužna veza subordinacije i posluha bez svake kritike među pastirima i duboka tama — to je klerikalizam.

Samo pisanje klerikalnih novina nameće tu razliku pojmova, a nikad u njima ni jedne riječi o miru i ljubavi. Štampa klerikalna punim rukama siplje mržnju Kaina.

Ove riječi nijesu „zlomjernerne“ već čiste i iskrene, plod su naše uvijek sačuvane slobodne kritike, kojoj podvrgavamo i sebe i vlastitu vjeru, pa i pojave njezine, upravo za to što nam je do vjere stalo.

Hipokrite nijesmo. Pročitajte Danta, pa ćete vidjeti, koji su hipokrite.

Nadko Nodilo sa stolice povjesti na sveučilištu u Zagrebu rado bi razlikovao vjeru od klerikalizma, priznajući se duboko uvjerenim katolikom, — kako što je i sveopće poznato, — te bi

običavao, prinijera radi, reći: „Fra Jere Savonarola, bijaše vjernik. kaplja čista evanđelskih suza. Vi znate“, — govorio je Nodilo, — „da je Savonarola svršio na lomaču, osuđen od florentinskog klera, koji mu je okolo lomače pjevao psalme. Savonarola na lomači prikazuje vjeru, a kler okolo njega klerikalizam“.

Reći bi, skoro, da je i povjest zlonamjerna.

Mi pako ne citiramo ovdje otrcane već slučaje S. Inkvizicije e da iz njih pravimo kakav kapital; — namjera je naša samo dobro utvrditi razliku pojmova, a iz toga izvesti za što se sa pojmom klerikalizma ne da pobiti ono, što je rečeno samo za vjeru.

Vjera nije u nas u pogibelji, a dao Bog, da se to isto ne bi dalo reći za klerikalizam.

Uvjereni smo, da ove riječi neće nikoga uzrujati, jer pojmovi naši, kako su izloženi, ne mogu doprijeti do mirnoga, tamnoga tora.

N.

Za braz i slobodu.

Kad netko voli slobodu, žrtvuje sve dok je ne steče. A kad je steče, onda žrtvuje i opet sve da je sačuva. Pa upravo ono, što je dizalo naš narod nad ostale, jest ta silna ljubav za slobodom, tako da naša prošlost i nije drugo nego neprestano žrtvovanje roba za željenu i dragu slobodu.

Pa kad naš narod ne bi imao u današnjim svojim granicama onaj čopor izroda i ropskih duša, koje nam je Austro-Ugarska nanijela, a koji smo mi u životu ostavili i pustili da se bane i dalje truju po našem svijetu, ne bi danas imali da se stidimo pred Evropom radi ponavljanih izdajničkih pojava.

Ali oni ostaci Frankovaca, kojima je između ostalog prirodni i duši, koji ništa narodnoga našeg u sebi nemaju, obrukaše nas i ovim posljednjim „memorandumom“, kao što su nas dosada nekaknjeno izdavali kao n. pr. kad su u Trstu šurovali sa talijanskim zavojevacima, ili

kad su se u Gracu sporazumjevali sa austrijskim habsburgovcima, ili nedavno još u Budimpešti kovali sa mađarskim šovinistima povratak Karlov. Potpomagani od svega, što je tuđinsko u našoj zemlji, od Nijemaca, Mađara, Židova, komunista itd., a podržavani od svih neprijatelja, koji su opkolili našu državu i slobodu, truju i onako natrunjenu našu Hrvatsku i dovede hrv. seljaka dotle, da se njegovo čestito ime blati jednim izdajničkim činom.

Što još mogu Nijemci Mađari i Židovi u Hrvatskoj i Slavoniji, vidjeće onaj koji propuše te naše krajeve. Vidjeće da smo mi još njihovi robovi (i ako ne po imenu, ali u stvari), jer je židovski i tuđinski kapital pokrio svu proizvodnju, svu trgovinu, industriju, zapremio sve vagone, zaposlio sve krijomčare, snizio našu valutu itd. — i tako gospodari tuđin cijel našom zemljom, da se mi ne možemo još valjanost osoviti na svoje noge i postati svoji.

Nije dakle nikakvo čudo, ako u ovakvim prilikama u Hrvatskoj od tuđina još zarobljenoj i rastrovanoj, niču izdaje protiv našem narodu.

Mi moramo žaliti zavedeni i neuki naš narod, koji ne razumije sve te otrovne mahinacije Radića, Frankovaca i tuđina, pa se opija nekom Radićevom seljačkom državom, koju nitko pametan ne shvaća. A i kako da shvati, kad je naša država najseljačkija i najdemokratskija ustanova u Evropi.

A kad Radićev agitator Herceg govori: „sa Srbijom ili sa Italijom, što je Hrvatskoj svejedno“ onda vidimo jasno, da je to glas neprijatelja našeg naroda i slobode i onda mi nevjerujemo, da ijedan pravi Slovenac Hrvat i Srbin može lako da osjeća. Jer kad bi bila u nas nekoga, koji pljuje na svoju slobodu, jedinstvo i veličinu, onda bi se morali odreći svoje slavne prošlosti, proglasiti izdajicima naše junake i borce od Petra Svačića do Petra Velikoga, sve Strosmajere, Račke, Obiliće, Ilire, Skerliće, h. duke osvet-

nike i zaštitnike i milijon i po svježih heroja, koji kroz vjekove poradiše i zastojahu za današnju našu slobodu i veličinu.

Državu našu nijesu stvorili frankovci i Radić. Nju su stvorili i zgradili kostima mučeničkim milijoni naših najboljih predaka. S toga će naša sloboda biti vječna, jer nitko ne zaustavi historiju na svom određenom putu. Ali mi nijesmo zaslužili ni ove sramote izdaja. One nas ipak zaustavljaju na našem putu razvoja i napretka.

Bez obzira i milosti treba da brišemo sramotu sa sebe, pa da s vladom i bez vlade uništimo otrov, koji nam truje mladu i još prosvjetom ne ojačalu državu.

Na posao dakle za obraz i slobodu, ali potpunu slobodu od tuđinskog i izmećarskog otrova i blata.

Kukavice.

U prirodi zelenog polja i tamnih lugova javljaju se lakome kukavice — mislimo na ptice, — kad su usjevi zreli i klasje žuto. U našem sretnom narodu, sa praznim hambarima, — kako što jesu, — imamo kukavica, — mislimo na ljude, — po cijeloj zemlji.

Pojava je kukavica šarena, kao zrake sunca kroz prizmu, koje im služe za koju mu drago kombiniranu zastavu.

U doba Austrije, kad su vladali poznati poglavari, mogle su kukavice biti n. pr. K. oficiri, koji bi se prekrstili, kad bi susreli Srbina. Eh, da bi nam admiral Zaccaria htio da pripovjeda sve što zna!

Došao je slom Austrije i duh slobodnog liberalizma. Riječ je bila: opraštaj! pa bi svakome pružen komadić daski u tada uzburkanom moru pravice i osvete.

U to nadođu Talijani, a s njima kukavice zaploviše bogatim morem lira. Boja je spektra bila postala podpunno zelena, uz male nijance modrila, jer još ne bijaše nikako sigurno, da li će po vragu nadoći Jugoslavija.

Muke li velike u ono doba sa čitanjem novina. Nije-

si mogao znati, kako da budeš; da li modar ili zelen. Ala su ti ga jandnici prepatili!!

Kad je jednom bila došla vijest da će Jugoslavija iznenada u ove krajeve, skoro su crkli, buncajući u nesvjesti o Austriji i Njemačkoj. Nije bilo vremena „per virar da bordo“.

Na žalost je Jugoslavija došla pomalo i odveć pomalo; imao je i dimnjičar vremena da se napudra čistom bijelom bojom, a glupa dobrota pruži kukavicam opet pojas za spasavanje.

Danas ove iste kukavice postale su sivi orlovi pa ti

lete nad glavom, kao srbi radikali.

Naravno D.r se Subotić smije kao Kikiriki, jer njemu nije stalo, do ovakovih trica; njemu je do broja, a vrst mu je uvijek sporedna stvar.

Naravno kukavicam nije stalo do smijeha Kikirikija, pa se za to sve lijepo slaže; — čekaju ordene, a žaliti je samo što nema više onih F. J. I., bili bi ih zaslužili na vreće.

Mi smo rabili riječ kukavica, ali je bolja ona talijanskih leksikona. ....

N.

GRADSKJE VIJESTI

Odbor organizacije demokratske stranke pozivlje se za sutra subotu uvečer tačno u 7 sati u običajnim prostorijama na vrlo važnu sjednicu.

Brzozjavni pozdravi. Na Demokratskoj zabavi zaključeno je da se pošalju ovi brzozjavni pozdravi:

1. Ljubo Davidović predsjed. dem. stranke Beograd.

Kotarska demokratska organizacija u Šibeniku, sa svoje godišnje zabave svesrdno pozdravlja Vas i sve naše prvake kao zaslužne pobornike jugoslavenstva. Odlučno protestujemo radi nedostojnih kleveta, koje se iznose protiv odličnog prvaka gosp. ministra Pribičevića.

Zivila Jugoslavija.
2. G. Ministar D.r Ivo Krstelj Beograd.

Vrlom vođi i odličnom boreu za jedinstvo i dobro naroda, kotarska demokratska organizacija u Šibeniku, sa svoje godišnje zabave, šalje Vam odane pozdrave.

Brzozjavni prosvjed. Sa demokratske zabave upravljena je prosvjedna brzozjavka gosp. Ljubi Davidoviću predsjed. naše stranke u Beogradu:

Kotarska demokratska organizacija u Šibeniku okupljena na godišnjoj zabavi najodlučnije prosvjednje protiv svakog cijepanja jedinstvene države, naročito protiv zadržanjem pokušaju hrvatskog bloka, te jednodušno izjavljuje, da će se u slučaju nužde založiti do krajnjih granica u borbi za očuvanje narodnog i državnog jedinstva, koje u nikakvom slučaju ne može biti u diskusiji. Ovom prilikom molimo, da živim nastojanjem poradite oko evakuacije treće zone.

Koli brzozjavni pozdravi, toli prosvjed proti blokaškom memorandumu, potpisan je od najodlučnijih lica iz svake općine našega kotara.

Državno redarstvo. Minulo je dugo pokladno vrijeme, pa sa zadovoljstvom ističemo, da u gradu

nije bilo nikakovih, pa i neznatnih izgreda. Zato se mora pohvaliti državno redarstvo, koje savjesno vrši svoje dužnosti. Ovom prilikom također ističemo, da je državno redarstvo budnim i požrtvovnim nastojanjem spriječilo krađe i provale, koje su se veoma lasno mogle slučiti prošlih zimskih dana, osobito kad je grad bio u tmini.

Plesovi. U ponedjeljak pokladnji, bio je ples invalida, a sutradan Jug. lovačkog društva, koji je bio veoma dobro posjećen, tako da je uz zabavu, koje je bilo na pretek i materijalni uspjeh zabave nadasve povoljan. Sok. je društvo iste večeri priredilo igranku u svojim prostorijama. Ako ikad, to se ove godine u Šibeniku plesalo i zabavljalo; potrošilo se mnoštvo novaca, ko da nema nevolje na svijetu.

Zadnji krnevala, svršio je uz buku i zabavu. Po dječnom običaju, na Poljani se zaigralo narodno kolo, dok se po obali i gradskim ulicama viđevahu razne skupine djece i odraslih u lijepim kostimima. Najveću je pažnju pobudilo društvo žena u pravoj staroj šibenskoj nošnji.

Čista Srijeda. Zakopasmo krnevala, a s njime i mnoge proživjele sate ludovanja. Prvi dan korizmne proveo se izletima u Mandalinu, kamo se sleglo mnoštvo svijeta, da dovrši u dobrom jelu i piću. Pa tko da dade pravo onima, koji se tuže na glad, skupoću, prazne želuce i koji kliču: Dvanaesti čas već kuca?

Vjenčanje. Naš odlični sugrađanin advokat D.r Justo Matačić, vjenčao se u nedelju sa milovidnom gđicom Vicom Zorić. Sadaćno čestitamo!

Dolje Radić. Taj se poklik kroz glavnu Demokratsku zabavu orio iz usta naše inteligencije i pučana. Čuli smo mnoge težake, koji su tom prigodom govorili: velizadajničko djelo Radića, moramo ugušiti. I mora ga se ugušiti, da spasimo otadžbinu i naciju izopasnosti.

Vrijeme. Posljednih dana, osvane nam lijepi proljetni dani.

U fond lista. Da počasti uspomenu pok. Paske Baljkasa dao je u fond lista g. Bartul Jurišić Dinara 50. Zahvaljujemo.

Novo trgovačko tvrtke u Šibeniku: Pave Kovačev, radnja mješovite robe na veliko, agenturni i komisionalni posao te zastupstva.

Pecelj i dr. (Milorad Pecelj i Salamun Drutter i Rikard Kanz kao poslovođa) vođenje slobodnog obrta trgovine specerija i droga i koncesioniranog obrta materija i preparata namijenjenog medicinalnoj upotrebi, fabrikacija i prodaja artifičijalnih mineralnih voda.

Braća Nascimbene — trgovina na svoj račun i po zastupstvu u svakom predmetu osobito koža, obuće, tkanine i rukotvorine uopće iz i za Jugoslaviju. Mjesto glavnog zavoda je Milan.

D.r Vjekoslav Pini odlučio se je da optira za talijansko državljanstvo. Sasvim tim vrši i dalje odvjetnički zanat pozivajući se na nekakvo pregovaranje Jugoslavije s Italijom, po kojem bi prva bila sklona popustiti Talijanima i priznati našim zemljacima a talijanskim podanicima pravo da i dalje vrše odvjetništvo.

Upozorujemo naše pregovaratelje s Italijom da jednom takovom popuštanju ni po rapalskom ugovoru ne može, da bude mjesta a još manje po našim domaćim zakonima, po kojim se za vršenje odvjetničkog zvanja izričito kao prvi uvjet zahtijeva naše, jegoslavensko državljanstvo. Na ovo pitanje povratit ćemo se drugom prigodom.

Delegacija Ministarstva Financija javlja. Po zakonu Narodna Banka i sve njene filijale menjaju oštećene novčanice po veličini oštećenja — koliko taj dio prema celini iznosi a tako isto zemenjuju i novčanice od 5 dinara, koje se povlače. Prema tome nije nikome ničije posredstvo potrebno već svaki to može sam, lako i brzo da vrši.

Isto tako se ove novčanice od pet dinara primaju na svima državnim blagajnicama do 5 marta ov. god.

Skreće se pažnja publici da se neda zavaravati od lica, koja nude svoje posredništvo za ovaj posao jer kao što je rečeno, svaki to može sam, bez ikakvih teškoća da čini.

Ovo se stavlja publici do znanja, e da se osujeti posao raznih spekulanata, koje pod raznim vidom i putem oglasa, nude publici svoje usluge za zamenu novčanica od 5 dinara: kao i oštećenih novčanica kod Narodne Banke.

Vlastnik i izdavalac: DR. V. SMOLČIĆ
Odgovorni urednik: DR. ČEDOMIL MEDINI
Tisak grafičkog zavoda E. VITALIANI.

„Sijeno i djeteline, vlastiti proizvod, odprema franco vagon Drniš ili moje magaze, na najniže dnevne cijene, dok zaliba traje kod pojednika Dušana Miovića Drniš.“

Tvrđka utemeljena 1906.

JOSIP JADRONJA

ŠIBENIK :-: (DALMACIJA)

agenturni, komisionalni, otpremnički i pomorski posao,
poveljeni trgovačko-pomorski mešetar.

Brzjavni: Agentur Jadronja - Šibenik. Telef. Interurb. br. 3.

Zastupstvo i skladište najboljih eksportnih tvrđka i tvornica; sve kolonijalne robe, pšeničnog brašna boljeg domaćeg mlina, kao i mekinja, kukuruza, zobi itd. — Likera, Siropa, finih vina i šampanjca. — Izravni uvoz iz inozemstva: sira Parmizana i Ementhalera, te Estrata konzerve pomidora, Mortadele, Ruskog originalnog čaja, Modre galice, sumpora itd. — Sardine u ulju i u bačvicama slane srdjele najveće dalmatinske tvornice. — Karbid tvornice Jajce (Bosna) koji sadržaje 200—300 litara acetilena, mnogo korisniji nego dalmatinski te prema tomu mnogo jeftiniji pri uporabi. Nadalje je čist i daje krasno jednolično svjetlo, bez ikakvog neugodnog mirisa. — Petroulje u sanducima i bačvama izvrstno rafinirano. — Domaće rafinerije, benzin i mineralna ulja svih vrsta najfinije rafinirano, oksigen u tehničke, medicinske i znanstvene svrhe, kiselina za akumulatore.

Uzorci, ponude i razjašnjenja na zahtjev badava i franko. — Prima se naručbe svakovrsnih pečata i tabla uz tvorničke cijene.

Zastupstvo za špediterske poslove u svim većim mjestima cijel g svijeta.

Stigao nam je

ORIGINALNI GRČKI KAMEN

ZA

MLINOVE I MLINSKE INDUSTRIJE

NAJBOLJI I NAJPRIKLADNIJI

Rasprodaje:

Nikola Dragišić - Skradin
Gjuro Vojvodić - Knin

Glavno skladište kod

BRAČA MAKALE
ŠIBENIK

Solidno! - Ukusno! - Jeftino!

Zastupstvo i ekskluzivna prodaja Zagrebačke tvornice cipela d. d. za Šibenik i sjevernu Dalmaciju.

SREČKO BOGIĆ :-: ŠIBENIK

44. GLAVNA ULICA 44.

En gros et en detail.

JADRANSKA BANKA a. d. :-: BEOGRAD

Cavtat, Celje, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb, Beč, Trst, Opatija, Zadar. New-York: Frank Sakser State Bank.

SLAVENSKA BANKA d. d. :-: ZAGREB

prije NARODNA BANKA

PODRUŽNICA ŠIBENIK :-: CENTRALA ZAGREB Ilica br. 7.

Uplaćena glavnica K 100,000.000. - Pričuva K 30,000.000.

Ulošci preko K 250.000.000.—.

PODRUŽNICE: Beograd, Brod n/S., Bjelovar, Dubrovnik, Osijek, Sombor, Sušak, Šabac, Vršac.

Ispostava: MONOŠTOR.

AFILIJACIJE: Jugoslavenska industrijska banka, Split. — Bankhaus Milan Robert Aleksander, Wien I., Augustinerstrasse 8. — Balkan-Bank R. T., Eudimpešta.

AGENCIJA: Buenos Aires, Rosario de Sta Fé (Argentina). ZASTUPSTVA: Lima (Peru), La Paz, Oruro (Bolivija), Antofagasta, Valparaiso, Punta Arenas, Santiago (Chile); Rio de Janeiro (Brazilija), Montevideo (Uruguay).

Prima uloške

na knjižice i tekući račun, uz najpovoljnije uvjete, te obavlja sve bankovne transakcije najkulantnije.